

Handlingsplan mot mobbing

Stavanger Kristne Grunnskole

Kunnskap og vekst
i et trygt miljø

Hva er mobbing?

Definisjon: Mobbing er når en person gjentatte ganger blir utsatt for fysisk eller psykisk mishandling. Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en person som har vansker med å forsvare seg.

Det er ikke alltid like lett å skille mellom mobbing og erting, her er det en tynn balansegang.

Erting	Mobbing
<p>Erting er ofte ment som vennskapelig moro, og er ofte ønsket av begge parter. Erting kommer til uttrykk mellom likeverdige parter. Ertereren uttrykker et ønske om delaktighet i en sosial prosess.</p> <ul style="list-style-type: none"> - En gang/kortvarig - En mot en/like sterke - Tilfeldig - Ufarlig - Ubevisst - Sosialisering <p>Ønske om SAMHANDLING</p>	<p>Mobbing er ondsinnet, og hensikten er å volde skade psykisk eller fysisk. Mobbing er uønsket av den ene parten. Mobberen ønsker ved hjelp av undertrykking og overmakt å framheve sin egen posisjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mange ganger/langvarig - Mange mot en/overmakt - Planlagt/systematisk - Skader - Bevisst - Isolering <p>Ønske om UTESTENGING</p>

Opplæringsloven § 9a

Opplæringsloven § 9a omhandler elevenes sitt skolemiljø. § 9a-3-6 omhandler hvis det blir oppdaget mobbing på skolen og konsekvenser knyttet til dette.

Opplæringsloven § 9a-3-6 sier:

§ 9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenker ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

§ 9 A-6. Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Fylkesmannen etter at saka er teken opp med rektor.

Fylkesmannen skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Fylkesmannen avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Fylkesmannen.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Fylkesmannen meiner må til for å greie ut saka. Fylkesmannen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Fylkesmannen si saksbehandling.

Kjem Fylkesmannen til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan Fylkesmannen vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Fylkesmannen skal følgje opp saka. Fylkesmannen kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9 A-10, eller at ein elev skal byte skole, jf. § 8-1 fjerde ledd.

Avgjerda til Fylkesmannen er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett.

Handlingsplan mot mobbing

Overordnet mål:

«Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, skal også dere gjøre mot dem» Matt. 6:12

MÅL:

- Stavanger Kristne Grunnskole skal være en trygg skole for alle elever der alle skal bli verdsatt og respektert for den de er.
- Skolen skal ha forebyggende tiltak for å forhindre at elever blir utsatt for mobbing.
- Stavanger Kristne Grunnskole skal være en skole med gode rutiner som skal avdekke dersom mobbing foregår. Vi har en handlingsplan mot mobbing og en kriseperm med gode veiledende ressurser.
- Skolen skal følge opp både mobber og mobbeoffer. Rutinene på skolen skal være med på å sikre god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte.

Forebyggende tiltak mot mobbing:

- Elevene spiller en viktig rolle i det forebyggende arbeidet for å få et godt og mobbefritt skolemiljø og læringsmiljø. Viktigheten av at det er «**vi**» og ikke «**jeg**» står her sentralt.
- **Trivselsledere** er med og forebygger. Viktigheten av å ha ulike aktiviteter i friminuttet som alle kan være en del av, skaper et samhold.
- **Det er mitt valg** – fra 1.-10. klasse. Det er et program for å utvikle et godt læringsmiljø og læring av sosial og emosjonell kompetanse. «Mitt valg» skal gi barn og unge et grunnlag for å ta gode valg. Hensikten er å forebygge risikoatferd som sinne, mobbing og bruk av rusmidler.
  - o Link til siden: <http://www.determittvalg.no/>
  - o Brukes i forbindelse med å bygge gode klassemiljø.
- Samarbeid skole-hjem:
  - o **Foreldremøte** - høst
    - Fokus på et godt og inkluderende klassemiljø. Det er viktig at foreldre/foresatte kjenner til skolens plan mot mobbing.
  - o **Utviklingssamtaler** skal gjennomføres to ganger i året. Her skal kontaktlærer ta opp spørsmål rundt trivsel og få informasjon om eleven føler eller kjenner til mobbing. Hvis det er mistanke om mobbing, skal det straks meldes til rektor.
  - o **God foreldrekontakt:** Skole/hjem har to-veis-kommunikasjon om elevenes situasjon.
- Elevsamarbeid
  - o Gjennomføre **elevsamtale** vår og høst. Her blir det tatt opp hvordan eleven trives og opplever sin egen situasjon på skolen.

- **Klasseråd** når en kjenner behov for det. Her kan ønskede regler og atferd i klassen tas opp. Hvis noen kjenner på at ting ikke fungerer er også dette en plass slike punkter kan tas opp.
  - **Klasseregler** elevene skal på starten av hvert skoleår sammen med kontaktlærer utarbeide klasseregler for hvordan en ønsker at klassemiljøet skal være. Alle elevene skal signere klassereglene etterpå.
  - Det blir foretatt **elevundersøkelse** blant 7.klasse og 10.klasse hvert skoleår. Resultatene fra denne undersøkelsen blir studert og vurdert.
  - Skolen har et **elevråd** som ønsker å fremme elevenes ønske for en bedre skole, både sosialt og faglig. Her kan elevene komme med konkrete ønsker for en bedre skolehverdag. Et slikt elevråd ser vi på som et viktig tiltak for et godt skolemiljø.
  - En gang i løpet av høsten skal hver enkelt klasses **sosiale miljø bli kartlagt**.
- **Vakt i friminuttet.** Den som har vakt i friminuttet skal:
- Bruke vest
  - Være raskt ute
  - Ha et våkent øye for hva som skjer
  - Bry seg om elevene og ta dem på alvor
  - Melde fra til kontaktlærer og ledelsen om episoder som er bekymringsfulle
  - Etterlyse eventuelle manglende medvakter ved vaktbytte, og sjekke at en blir avløst
- **Informasjon** til foreldre om skolemiljø og om handlingsplan mot mobbing
- Gjennomgås på første foreldremøte på høsten
  - Handlingsplanen skal ligge tilgjengelig på skolens hjemmesider

Handlingsplan ved mistanke om mobbing

Hva/når	Hvordan	Hvem
1. Informere rektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sende mail/gi muntlig beskjed om hva som er observert. • Fulle ut registreringsskjema (vedlegg 1) 	Kontaktlærer
2. Undersøke: Ved mistanke om mobbing skal læreren samle inn så mye informasjon/dokumentasjon som mulig.	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med den som blir mobbet, elever, den som mistenkes for mobbing, andre lærere, evt. foresatte. • Det er viktig å ikke sette i gang et rykte • Stille generelle spørsmål til flere personer – får da flere kilder • Garantere anonymitet • Skaffe informasjon i denne rekkefølgen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Spør den som blir mobbet ○ Spør noen voksne som kan ha sett/kjenner til mobbingen ○ Spør andre elever (helst uten å avsløre offeret) 	Kontaktlærer i samarbeid med sosiallærer
3 Samtale med den som blir mobbet	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre <u>individuell</u> samtale med den som blir mobbet (Bruk kriseperm angående mobbing). • Samtalen med den som blir mobbet må være strukturert <ul style="list-style-type: none"> ○ Informasjon om hva samtalen skal handle om ○ Forsikre om at skolen gjør alt for at mobbingen skal stoppe ○ Fortelle om hvilke tiltak som blir satt i gang ○ Avtale at den som blir mobbet MÅ informere hvis eventuelle nye situasjoner skulle oppstå ○ Avtale nytt møte • Når mobbing er påvist skal foresatte straks kontaktes(ringes) etter første samtale med den som blir mobbet. 	Kontaktlærer, sosiallærer
4 Samtale med den som mobber	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedpoenget er å tydeliggjøre at mobbing ikke er akseptert. Referere til konkrete hendelser, og speile eleven. Det er viktig at alvoret i mobbing tydeliggjøres, og at vi kommer til å følge opp saken. • I samtale med mobberen konfronteres mobberen om mistanke om mobbing. Det er viktig at mobberen forstår konsekvensene av sine handlinger. • Mobberen skal få mulighet til å uttale seg om saken. • Viktig at samtalen noteres og lagres. • Foresatte til den som mobber kontaktes etter samtalen med mobberen. 	Kontaktlærer, sosiallærer, rektor
5 Foresatte kontaktes	<ul style="list-style-type: none"> • Når mobbing oppdages skal foresatte kontaktes • Informasjon som foresatte bør få er: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hva har skjedd ○ Hva er blitt gjort 	Kontaktlærer, rektor

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hva forventes av foreldrene i denne situasjonen ○ Hva forventes av elevene i denne situasjonen ○ Hvordan skolen har planlagt å takle situasjonen i tiden fremover. Enkeltvedtak som fattes, sendes til foresatte til den som blir mobbet. Foresatte opplyses om klageadgang og frister. De godtar eller godtar ikke skolens vedtak. 	
6 Dokumentasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Når vi har definert situasjonen som mobbing, skal saken registreres i eget skjema (vedlegg 2). 	Kontaktlærer, sosiallærer, rektor
7 Konsekvenser ved mobbing	<ul style="list-style-type: none"> • Det blir først gitt en advarsel, hvis dette ikke hjelper vil tiltak settes i gang. • Hvis mobberen ikke tar saken alvorlig, bør en sette i gang tiltak med en gang. • Konsekvensene kan deles inn i ulike nivå: • Nivå 1 <ul style="list-style-type: none"> ○ Pause fra friminutter – være inne med lærer ○ Mobberen kan miste et privilegium ○ Elev må melde seg til voksen et bestemt antall ganger i friminuttet ○ Brev og telefon hjem ○ Møte med skolens ledelse og kontraktskriving • Nivå 2 <ul style="list-style-type: none"> ○ Mobberen må komme tidligere på skolen (hvis mobbingen skjer på skoleveien) ○ Gjensitting (hvis mobbingen skjer på skoleveien) ○ Foreldre til stede på skolen • Nivå 3 <ul style="list-style-type: none"> ○ Helsesøster kobles inn ○ Kontakte PPT ○ Ved svært alvorlige hendelser og etter avtale med rektor: bekymringsmelding til barnevernet ○ Mobberen får undervisning utenfor klassen i en periode ○ Mobberen får hjemmeundervisning i en periode • Nivå 4 <ul style="list-style-type: none"> ○ Skolebytte for mobberen ○ Kontakt med politiet 	Rektor

Notat vedrørende oppdaging av mobbing

(Fylles ut av klassestyrer i samråd med rektor når mobbing blir oppdaget, legges i elevarkiv)

Dato: .....

Navn på elev som blir mobbet/plaget: .....

Klassetrinn: .....

Hva mobbinga/plaginga innebærer:.....
.....
.....
.....

Hvem mobber/plager: .....

Hvor foregår mobbinga/plaginga: .....

Hvor lenge har dette pågått: .....

Hvordan er mobbinga/plaginga oppdaget: .....

_____
Kontaktlærer

_____
Rektor

Metodiske føringer for handlingsplanen

(Kun for ansatte)

- Mobbesaker er et felles ansvar. Vi skal derfor passe på at ingen står alene i en slik situasjon. Når slikt oppstår skal vi som kollegaer støtte opp for å legge best mulig til rette for at situasjonen skal håndteres på best mulig måte.
- Kontaktlærers ansvar er oppsummert å informere rektor, orientere, følge opp tiltak, sette grenser for seg selv og delegere ansvar.
- Rektors ansvar er å følge opp, koble inn hjelpeapparat, frikjøpe kontaktlærer evt. andre til å jobbe med saken, gi nødvendig informasjon til kollegiet, legge til rette for endringer, omsorg og støtte til de involverte og ta del i samtaler.
- Elevundersøkelse:
  - Hver klasse skal gjennomgå elevundersøkelse. Det skal da være to voksne i klassen når undersøkelsen blir gjennomført. En kan da bruke skjema fra [udir.no](http://www.udir.no/laring-og-trivsel/laringsmiljo/psykososialt-miljo/sosial-kompetanse/struktur-og-regler/)
  - Det er inspektør som er ansvarlig for disse undersøkelsene og for å legge resultatet frem for personalet på et personalmøte
  - Kontaktlærer går igjennom spørsmålene i undersøkelsen med elevene på forhånd
  - Resultatet legges frem for styret, elevrådet og FAU
- Nettsiden til udir: <http://www.udir.no/nullmobbing/> skal alle ansatte ha vært innom og gjort seg kjent med. Den skal også ligge som en link på vår hjemmeside slik at foresatte har tilgang til den.
- Alle ansatte må ha gjort seg kjent med krisepermen, da spesielt pkt, 15 angående mobbing
- Skolens styre, FAU og elevrådet skal også orienteres om planen mot mobbing, og godkjenne den.
- Ledelsen vil i starten av hvert skoleår gå igjennom planen mot mobbing. Alle nyansatte må også lese den før de starter i jobben.
- Planen mot mobbing vil bli revidert annen hvert år.